

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОПЕДАГОГІКА

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «28» серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етнопедagogіка
Викладач (-і)	Д.п.н., проф. Лисенко О.М.
Контактний телефон викладача	50-91-38
Е-mail викладача	lysenkova@gmail.com
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації згідно розкладу консультацій

2. Анотація до курсу

Інтеркультурне різноманіття України розглядається позитивним фактором забезпечення духовного багатства народу. Поява нових суверенних держав на пострадянському просторі стало потужним фактором різкого посилення інтересу громадян цих країн до історії, мови, культури, традицій і звичаїв своїх народів. За межами сфери цих інтересів не могла залишитися етнопедagogіка як невід'ємний компонент культури, виробленої багатьма поколіннями предків.

Етнопедagogіка як теорія народної педагогіки - це область сучасної педагогічної науки, що має міждисциплінарний характер, утворена на стику різних гуманітарних наук.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни “Етнопедagogіка” є розкрити закономірності розвитку етнопедagogіки, основні поняття української етнопедagogіки, проаналізувати її походження та становлення, особливості процесу формування і вільного розвитку дисципліни в незалежній Україні; підкреслити роль курсу в науковій та професійній підготовці студентів відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; формування на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності спеціалістів до викладацької та науковопедагогічної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Етнопедagogіка” є • проаналізувати закономірності розвитку етнопедagogіки як актуальної педагогічної дисципліни; • розкрити роль народної педагогіки в подальшому розвитку наукової педагогічної теорії і практики, що є надійним орієнтиром у створенні виховної системи, адекватної потребам українського державотворення та формування високоосвічених, духовно багатих і морально стійких особистостей, гідних громадян демократичної європейської держави; • спрогнозувати перспективи розвитку етнопедagogіки в демократичному суспільстві, як педагогіки національного розвитку, піднесення, відродження та етнічного самовиховання; • навчити студентів вивчати і усвідомлювати народний виховний досвід для підвищення рівня духовності майбутніх вчителів, відродження народних традицій у системі виховання.

4. Результати навчання (компетентності)					
<p>ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-15Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПР-17Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно - і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>ПР-20Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу – 90 год					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
практичні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибіркового		
VI	Дошкільна освіта	третій	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Етнопедагогіка – сукупне педагогічне знання Тема 1. Загальні основи етнопедагогіки.	Лекція, практичне заняття	[3,7,9,17]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом

Тема 2. Педагогічні погляди українського народу на становлення та розвиток особистості.	Лекція, практичне заняття	[8,11,12,13]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 3.. Рідна мова як основа народної педагогіки.	Лекція, практичне заняття	[1,4,14,16,20]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Змістовий модуль 2.Етнопедагогіка і виховний досвід народу Тема 4. Виховний ідеал української народної педагогіки.	Лекція, практичне заняття	[7,9,14,15]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 5 Розумове виховання в українській етнопедагогіці.	Лекція, практичне заняття	[7,9,14,15]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 6. Розвиток естетичних смаків і фізичне виховання засобами народної педагогіки.	Лекція, практичне заняття	[6,9,10,12,14,]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Змістовий модуль 3. Тема 7. Формування моральних засад характеру	Лекція, практичне заняття	[4,6,9,12,16]	Практична (2-години) Опрацювати	5 балів	За розкладом

в українській етнопедагогіці.			лекційний матеріал та підготуватись до практичної		
Тема 8. Вимоги до вихователя в народній педагогіці українців.	Лекція, практичне заняття	[1,2,6]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом
Тема 9. Особливості української національної школи.	Лекція, практичне заняття	[9,10, 11,14, 19]	Практична (2-години) Опрацювати лекційний матеріал та підготуватись до практичної	5 балів	За розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю - іспит (за роботу на практичних заняттях 5х9=45 балів, 5 балів- самостійна робота). Максимальна-50 балів, іспит 50 балів</p> <p>«відмінно» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>«добре» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>«задовільно» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>«незадовільно» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами</p>
-----------------------------------	--

Семінарські заняття	<p>Максимальна оцінка-45 балів</p> <p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання 50 % завдань</p> <p>– оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за індивідуальне завдання (15 балів); – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).</p>

7. Політика курсу

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань. Лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим.

Пропущенні практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи.

Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.

Допуском до іспиту є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.

Викладання курсу базується на активні взаємодії зі здобувачем на політиці академічної доброчесності.

9. Рекомендована література:

1. Берко П. Нова парадигма української філософії. – Дрогобич:449“Коло”, 2003.
2. Берко П., Небелюк М. Еволюція філософічно-політичних поглядів Івана Франка. – Борислав, 2001.
3. Будник О. Особливості української етнопедагогіки [Текст] / О.Будник /У Дайджест: Школа-парк педагогічних ідей татехнологій. -2002.-No2.-С 116-118.
4. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача :навчальний посібник / Н. Ю. Бутенко. – К. : КНЕУ, 2005. – 336 с. 18.
5. Гнатюк В.М. Управління системою національного виховання учнів загальноосвітніх

навчальних закладів. – К.: Вид. "Сталь", 2006. – 312 с.

6. Гордійчук О.Є. Моральне виховання молодших школярів засобами етнопедагогіки : навч.-метод. посіб. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011. – 183 с.

7. Гриців Т., Батрин В. Українська система виховання на засадах народної педагогіки : навч.-метод. посіб. для позакл. роботи в шк. – Чернівці : Народознав.-просвітн. центр "Факел Марії", 2013. – 263 с.

8. Грушевський Марко. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу. – К.: Либідь, 2006. – 256 с.

9. В'ялов О. Ідеальний учень, або Модель випускника в школі "Початок мудрості" / О. В'ялов // Завуч. – 2009. – № 11 (377). – С.9-11.

10. Варецька О. В. Проблема єдності економічного та духовного виховання особистості в психолого-педагогічних дослідженнях / О. В. Варецька // Педагогіка і психологія формування творчої особистості : проблеми і пошуки : зб. наукових праць / редкол. Т.І. Сущенко (відп. ред.) та ін. – Київ – Запоріжжя, 2002.-Вип. 27.-С. 158-165.

11. Васіна З. Український літопис вбрання. – К., 2006.

12. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Дрогобич: Коло, 2003. – 528 с.

13. Кіт Г.Г., Тарасенко Г.С. Українська народна педагогіка: курс лекцій. – Вінниця : Едельвейс і К, 2008. – 301 с.

14. Лисенко Н.В. Етнопедагогіка дитинства : навч.- метод. посіб. / Н. В. Лисенко . – К. :ВД «Слово» , 2011. – 720 с

15. Лозко Г.С. Етнологія України. Філософсько-теоретичний та етнорелігієзнавчий аспект. – К., «АртЕК», 2004.

16. Лозко Г.С. Українське народознавство. – 2-е вид., доповнене та перероблене. – К.: Вид. АртЕК, 2004. – С. 391-406.

17. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка: Навч. посіб. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005.- 174 с. Руденко Ю. Українська козацька педагогіка : витоки, духовні цінності, сучасність / Ю.Руденко,О.Губко. – К.: МАУП, 2007. – 384 с.

18. Сявавко Є.І. Українська етнопедагогіка : навч.-метод. посібник. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 159 с.

19. Тимофієнко Ю. В., Кузьменко В. В. Українська народна педагогіка і проблеми естетичного виховання шкільної молоді : навч. посіб. – Херсон : [б.в.], 2000. – 64 с.

20. Українознавство в системі освіти. Навч.посібник. – К.: Міленіум, 2004. – 312с.

21. Українська етнопедагогіка: історичний контекст : навч. посібник / ред. Н. Лисенко. – Івано-Франківськ : [б.в.], 2005. – 184 с.

22. Українська етнопедагогіка : навч.-метод. посібник / ред. В. Кононенко. – К. ; Івано-Франківськ : Плай, 2005. – 508 с.